

РАСПОРЯЖЕНИЕ
РАИСА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
РӘИСЕ
БОЕРЫГЫ

31.10.2023

№ 342

**«Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызы
Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы уставына
үзгәреш керту турында**

1. Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызы Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы уставын раслау турында» 2010 елның 4 мартандагы 70 номерлы боерыгы белән (Татарстан Республикасы Президентының 2016 елның 26 мартандагы 216 номерлы, 2018 елның 21 июлендеге 248 номерлы, 2019 елның 19 гыйнварындагы 55 номерлы һәм 2020 елның 11 августындагы 241 номерлы боерыклары нигезендә кертелгән үзгәрешләре белән) расланган «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызы Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы уставына, аны күшымта нигезендә яңа редакциядә раслан, үзгәреш кертергә.

2. «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызы Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы башкарма директорына «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызы Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы уставына өлөгө боерыкның 1 пункты нигезендә кертелә торган үзгәрешләрне дәүләт теркәвенә алуны тәэмин итәргә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

Р.Н. Миңнеханов

Татарстан Республикасы
Рәисенең
2023 елның 31 » октябрендәгे
342 номерлы боерыгына
кушымта

**«Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызыу
Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы
уставы**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызыу Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы (алга таба – Фонд) унитар, коммерциячел булмаган, өгъзалыгы булмаган, табыш алуны үз эшчәнлегенең төп максаты итеп куймаучы һәм алынган табышны аны гамәлгә куючыга тапшырмаучы, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызыу Республика фондын төзү турында» 2010 елның 17 февралендәге ПУ-71 номерлы Указы нигезендә фонд рәвешендә төзелгән оешма булып тора. Фонд эшчәнлегеннән табыш алынганда, табыш Фондның уставында каралган максатларда тотыла.

1.2. Фондны гамәлгә куючы – Татарстан Республикасы Рәисе йөзендә Татарстан Республикасы (алга таба – Гамәлгә куючы).

1.3. Фондка аны Гамәлгә куючы тарафыннан тапшырылган мәлкәт Фондның милке булып тора. Гамәлгә куючы Фондка карата мәлкәти хокукларга ия булмый һәм аның йөкләмәләре буенча жавап тотмый, ә Фонд үзен Гамәлгә куючы йөкләмәләре буенча жавап тотмый.

1.4. Фонд үз мәлкәтен әлеге Устав нигезендә билгеләнгән максатларда файдалана.

1.5. Үз эшчәнлегендә Фонд Россия Федерациисе Конституциясенә, Россия Федерациисе Граждан кодексына, федераль законнарга, Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актларына, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Рәисе указларына һәм боерыкларына, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларына, әлеге Уставка таяна.

1.6. Юридик зат буларак законнарда каралган тәртиптә дәүләт теркәве узганнын соң, Фонд төзелгән булып санала, милкендә аерым мәлкәте була, үз йөкләмәләре буенча шушы мәлкәте белән жавап бирә, үз исеменнән мәлкәти һәм мәлкәти булмаган хокуклар алырга һәм гамәлгә ашырырга, йөкләмәләрен үтәргә, судка бирүче һәм жавап тотучы булырга хокуклы.

1.7. Фонд эшчәнлеге срокын чикләмичә төзелә.

1.8. Фондның үз балансы, Фондның рус һәм татар телләрендә тулы атамасы язылган түгәрәк мәһере, үз атамасы язылган штамплары һәм бланклары, шулай ук эмблемасы бар.

Эмблема очлаеп торган арка рәвешендә булып, аның эчендә очлаеп торган, тәңгәл симметрик ике арка ясалган, шуларның сүлдагысының эчке сыйығы – өчпочмак, ә ундағысынықы ярым әйләнә рәвешендә. Кече аркалар аралығында лалә чәчәген сак кына тоткан ике кул контуры урнаштырылган. Чәчәк ачык китап аша уза. Кече аркалар астында стильтәштерелгән көнчығыш һәм борынгы рус хәрефләре белән ике телдә – рус һәм татар телләрендә «Яңарыш» сүзе (Фондның атамасы) язылган.

1.9. Фонд билгеләнгән тәртиптә банкларда исәп-хисап, валюта һәм башка счетлар ача.

1.10. Фонд Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә бухгалтерлық исәбе һәм статистика хисабы алыш бара.

1.11. Фонд үзенең максатларын гамәлгә ашыру өчен хезмәт шартнамәссе шартларында физик затларны эшкә алышга хокуклы.

1.12. Фонд документларның (идарә, финанс-хужалық, кадрларга кагылышлы һәм башкаларның) саклануы өчен жаваплы була.

1.13. Фондның тулы атамасы: «Татарстан Республикасы тарихи һәм мәдәни истәлекләрен торғызу Республика фонды» коммерциячел булмаган оешмасы.

Фондның кыскартылган атамасы: «Яңарыш» Республика Фонды.

1.14. Фонд урнашкан урын: 420014, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Казан шәһәре, Батурин урамы, 7 А йорт.

1.15. Россия Федерациясе граждан законнары һәм әлеге Устав нигезендә Фонд филиалларын төзегә һәм вәкиллекләрен ачарга хокуклы.

1.16. Фондның Административ Советы тарафыннан расланган нигезләмәләре буенча Фонд филиаллары һәм вәкиллекләре Фонд исеменнән эш алыш бара. Фонд филиаллары һәм вәкиллекләре, алар төзелгән (ачылган) очракта, әлеге Уставта курсәтелә.

II. Фонд эшчәнлегенең предметы, төп максатлары һәм рәвешләре

2.1. Фондның эшчәнлеге предметы булып түбәндәгеләргә ярдәм итү тора:

борынгы Болгар шәһәре, Свияжск утрау-шәһәрчеге территориясендә урнашкан тарихи һәм мәдәни мирас истәлекләрен, Татарстан Республикасындағы башка тарихи һәм мәдәни истәлекләрне торғызу һәм яңадан төзүгә;

«Болгар ислам академиясе» фәнни-белем бирү һәм дини-мәгърифәти мәсельман үзәген һәм полилингваль мәгариф комплексларын төзүгә һәм үстерүгә, Казан Богородицкий монастыре комплексы кысаларында Казан Мәрьям Ана иконасы Соборын яңадан төзүгә;

Татарстан Республикасының күпмилләтле халкының тарихи, мәдәни һәм рухи традицияләрен, татарларның һәм Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче башка халыкларның милли-мәдәни үзенчәлеген һәм традицияләрен саклап калу һәм үстерүгө.

2.2. Фонд эшчәнлегенең төп максатлары түбәндәгеләр:

борынгы Болгар шәһәре, Свияжск утрау-шәһәрчеге территориясендә урнашкан тарихи һәм мәдәни мирас истәлекләрен, тарих, археология, архитектура, шәһәр төзелеше, сәнгать, эстетика, этнология яисә антропология, социаль мәдәният күзлегеннән чыгып караганда, кыйммәтле дип табылган башка объектларны саклауга, яңадан төзүгә, реставрацияләүгә ярдәм күрсәтү, шулай ук моның өчен кирәkle финанс ресурсларын жәлеп итү;

«Болгар ислам академиясе» фәнни-белем биры һәм дини-мәгърифәти мөселман үзәген һәм полилингваль мәгариф комплексларын төзу һәм үстерү, Казан Богородицкий монастыре комплексы кысаларында Казан Мәрьям Ана иконасы Соборын яңадан төзу, шулай ук моның өчен кирәkle финанс ресурсларын жәлеп итү;

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын популярлаштыру; матди булмаган мәдәни мирасны саклау һәм популярлаштыру;

жәмгыятынен культура дәрәҗәсен күтәрүгә юнәлтелгән эшчәнлеккә ярдәм итү;

ЮНЕСКО белән Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан тарихи, мәдәни һәм рухи истәлекләрен саклау мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итү;

Татарстан Республикасының фәнни, мәдәни, интеллектуаль һәм туристлык потенциалын булдыруга ярдәм итү.

2.3. Фонд үз максатларына ирешү өчен түбәндәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыра:

«Болгар ислам академиясе» фәнни-белем биры һәм дини-мәгърифәти мөселман үзәген һәм полилингваль мәгариф комплексларын төзу һәм үстерү, Казан Богородицкий монастыре комплексы кысаларында Казан Мәрьям Ана иконасы Соборын яңадан төзу белән бәйле борынгы Болгар шәһәре, Свияжск утрау-шәһәрчеге территориясендә урнашкан тарихи һәм мәдәни мирас истәлекләрен, тарих, археология, архитектура, шәһәр төзелеше, сәнгать, эстетика, этнология яисә антропология, социаль мәдәният күзлегеннән чыгып караганда, кыйммәтле дип табылган башка объектларны саклау, яңадан төзу, реставрацияләү белән бәйле чараларны финанслау;

билгеләнгән таләпләр нигезендә тарихи, дини, мәдәни яисә табигатьне саклау яғыннан әһәмиятле булган биналарны, объектларны һәм территорияләрне һәм борынгы зиратларны саклау һәм тиешенчә карап тотуны тәэмин итү;

тарихи һәм дини әһәмияткә ия территорияләр белән бәйле объектлар, туристлык индустрিযасен үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итүче объектлар төзүгә ярдәм итү, шундый төзелешләрне финанслау;

борынгы Болгар шәһәре, Свияжск утрау-шәһәрчеге территориясендә урнашкан тарихи һәм мәдәни мирас истәлекләрен, Татарстан Республикасында башка мәдәни һәм тарихи һәйкәлләрне саклап калу, яңадан төзү, реставрацияләү эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләрен гамәлгә ашыру, Татарстан Республикасы территориясендә тарихи һәм рухи әһәмияттәге объектларны төзү, «Болгар ислам академиясе» фәнни-белем бирү һәм дини-мәгърифәти мәсельман үзәген һәм полилингваль мәгариф комплексларын төзү һәм үстерү, Казан Богородицкий монастыре комплексы кысаларында Казан Мәрьям Ана иконасы Соборын яңадан төзү өчен илебез һәм чит ил инвестицияләрен, кредитларын, шул исәптән конкурсlar, аукционнар, күргәзмәләр һәм лотореяләр уздыру юлы белән дә, жәлеп итү;

фәнни тикшеренүләр, фәнни-гамәли конференцияләр, симпозиумнар, кинешмәләр, конкурслар, күргәзмәләр һәм семинарлар, шул исәптән халықара дәрәҗәдәгеләрен дә, тарихи-мәдәни тикшеренүләр уздыруга ярдәм итү;

мәгариф, белем бирү, фән, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә чарапар уздыруга ярдәм итү;

мәдәни мирас объектларын дәүләт саклавы, аларны саклап калу, файдалану һәм популярлаштыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыручы һәм мөнәсәбәтләрне җайга салучы Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите Башкарма органына законнарда каралган тәртиптә тиешле эшчәнлекне алыш баруда ярдәм күрсәтү;

Татарстан Республикасында гамәлгә ашырылучы тарихи һәм мәдәни истәлекләрне торғызуга юнәлтелгән программаларда билгеләнгән тәртиптә катнашу;

алынган керемнәрне өлеге Уставта билгеләнгән максатларга ирешүгә тоту өчен законнар нигезендә хужалык операцияләре (алыш-бирешләр) башкару.

2.4. Уз эшчәнлеген тормышка ашыру өчен Фонд, кирәк булганда, законнарда билгеләнгән тәртиптә лицензияләр, рөхсәт кәгазыләре, шулай ук башка рөхсәт документлары ала.

III. Фондның хокуклары

3.1. Фонд тубәндәгеләргә хокуклы:

Фонд максатларына туры килә торган һәм ул үзе шуларны құздә тотып булдырылган, җәмгыяты өчен файдалы максатларга ирешү өчен эшикуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;

Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары, җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән һәм мондый программаларда каралган тәртиптә һәм шартларда тарихи һәм мәдәни истәлекләрне саклауга, яңадан торғызуга юнәлтелгән программаларны гамәлгә ашыруда катнашырга;

кыйммәтле кәгазыләр, мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклар алырга һәм гамәлгә ашырырга, шулай ук федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында каралаган очракларда, күрсәтелгән норматив актларда тәэммин итү билгеләнгән булганда, облигацияләр һәм башка кыйммәтле эмиссия кәгазыләре чыгарырга;

законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик затлар булдырырга һәм (яисә) аларда катнашырга;

күчемле һәм (яки) күчемсез милек алырга, ана ия булырга, аның белән идарә итәргә, арендага, наемга тапшырырга, алырга, законнарда каралган теләсә нинди башка рәвештә аның белән эш йөртергә;

жир кишәрлекләрен, шул исәптән алырны сатып алу яисә арендалау юлы белән дә алырга, шулай ук аның милкендәге жир кишәрлекләрен юридик һәм физик затларга арендага тапшырырга;

үз вәкаләтләре чикләрендә поручительлек бирергә;

әлеге Уставта билгеләнгән максатларга ирешү, шулай ук Фонд эшчәнлеген тәэммин итү өчен милек сатудан алынган керемне тотарга;

Фонд милке белән идарә итү өчен кирәkle акча кертергә һәм операцияләр уздырырга;

әлеге Уставта каралаган максатларда кредит ресурслары жәлеп итәргә һәм аларны тотарга;

үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча дәүләт хакимиите, жирле үзидарә органнары, милекнең барлык төрлөрендәге оешмалар белән, шул исәптән килешүләр тезү юлы белән дә, хезмәттәшлек итәргә;

Россия Федерациясе законнарында каралаган тәртиптә күргәзмә, нәшрият эшчәнлеге алып барырга, шул исәптән басмалар, кино-, телевизион- һәм аудиопродукция чыгаруны башкарырга;

Россия Федерациясенең коммерциячел булмаган оешмалар турындагы законнарында каралаган вәкаләтләре тулы күләмдә башкарырга;

Фонд эшчәнлеге предметы кысаларында турыдан-туры халыкара контактлар һәм элементләр тотарга;

Фондның әлеге Уставта каралаган эшчәнлеге максатларына туры килә торган, законнарда тыелмаган эшчәнлек алып барырга.

3.2. Фонд әлеге Уставта каралаган эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәkle консультатив комитетлар, эш төркемнәре һәм башка эш органнары төзөргә, шулай ук мондый эш органнары өгъзаларына аларның эше белән бәйле чыгымнарны түләргә хокуклы.

IV. Фондның милке һәм аны формалаштыру чыганаклары

4.1. Фонд үз милкендә биналар, корылмалар, торак фонды, жиһазлар, инвентарь, сумнарда һәм чит ил валютасында акча, кыйммәтле кәгазыләр һәм башка төрле мөлкәт tota ала. Фонд үз милкендә яисә башка хокук белән жир кишәрлекләре tota ала.

4.2. Фонд үз йөклөмөлөре буенча, Россия Федерациясе законнарында каралганча, аңа түлөү салынырга мөмкин булған мөлкөте белән җавап бирә.

4.3. Фонд тарафыннан үз эшчөнлеге барышында булдырылган, сатып алынган яисә физик һәм юридик затларга тапшырылган мөлкәт, акча, акцияләр, башка кыйммәтле көгазыләр, интеллектуаль милеккә хокукларны да кертеп, шулай ук Гамәлгә куючы тапшырган мөлкәт аның милке булып тора.

4.4. Акчалата һәм башка рөвешләрдә Фонд милкен булдыру чыганагы булып түбәндәгеләр тора:

Гамәлгә куючы тарафыннан законнар нигезендә тапшырылган мөлкәт, шулай ук гамәлгә куючыдан башка кертемнәр;

и прекле милек взнослары һәм хәйрия ителгән милек;

товар сату, эшләр, хезмәт курсатулылар башкарудан керем;

акцияләр, облигацияләр, башка кыйммәтле көгазыләр һәм акча кертемнәреннән алына торган дивидендлар (керемнәр, процентлар);

Фонд милкеннән алына торган керемнәр;

эшкуарлык эшчөнлегеннән керемнәр;

гамәлдәге законнарда тыелмаган башка керемнәр.

V. Исәп, хисап һәм аудит

5.1. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Фонд бухгалтерлык исәбе һәм статистика хисабы алыш бара.

5.2. Фонд Россия Федерациясе законнары һәм өлеге Устав нигезендә Гамәлгә куючы, Фондның Попечительлек Советы һәм Фондның Административ Советы алдында квартал саен, билгеләнгән вакытларда дәүләт статистика органнары һәм салым органнары, башка органнар алдында хисап бирә.

5.3. Фондның Гамәлгә куючыга, Попечительлек Советына һәм Фондның Административ Советына Фонд һәр елның 31 мартаеннан да соңға калмыйча үзенең узган финанс елында эшчөнлеге турында хисап бирә.

Фондның финанс елы календарь ел белән тәңгәл килә.

5.4. Фонд үз мөлкәтеннән файдалануы турында законнар нигезендә ел саен хисабын бастырып чыгара.

5.5. Фондның эшчөнлегенә ел саен аудиторлык тикшерүе уздырылырга тиеш.

5.6. Аудиторлык функцияләрен башкаруны гамәлгә ашыручы оешмалар гамәлдәге законнарда каралган һәм бу эшчөнлек рөвешенә бәйле барлык таләпләргә туры килергә тиеш.

VI. Фондны Гамәлгә куючы

6.1. Гамәлгә куючы вәкаләтләренә түбәндәгә мәсьәләләрне хәл итү керә:

Фондның Уставын раслау һәм аңа үзгәрешләр керту;

Фонд эшчәнлегенең еллык хисапларын карау;

Фондның Попечительлек Советы персональ составын, аның Рәисен һәм Рәисе урынбасарларын раслау;

Фондның Административ Советы персональ составын һәм аның Житәкчесен раслау;

Фондның Попечительлек Советының, аның Рәисенең һәм Рәисе урынбасарларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карап кабул итү;

Фондның Административ Советының һәм аның Житәкчесенең вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карап кабул итү;

6.2. Гамәлгә куючы шулай ук законнар нигезендә башка функцияләр һәм вәкаләтләр башкара.

VII. Фонд органнары

7.1. Фонд органнары тубәндәгеләр:

Фондның Попечительләр Советы – Фонд эшчәнлегенә күзәтчелек итүче орган;

Фондның Административ Советы – Фондка идарә итүче ин югары коллегиаль орган;

Фондның Башкарма директоры – Фондның бердәнбер Башкарма органы;

ревизия комиссиясе – Фондның контроль-ревизия органы.

7.2. Фонд органнары вәкаләтләренең срокы 10 ел тәшкил итә. Әгәр Фонд органнарының вәкаләте срокы беткәннән соң Фондның яңа органнарын төзү турында карап кабул ителмәсә, аларның вәкаләтләре срокы алга таба һәр 10 ел саен үзеннән үзе озайтыла. Гамәлгә куючы карапы нигезендә Фондның Попечительләр Советы һәм Фондның Административ Советы (яисә аларның әгъзалары) вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин. Фондның Административ Советы карапы белән Фондның Башкарма директоры вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин.

VIII. Фондның Попечительләр Советы

8.1. Фондның Попечительләр Советы Фондның эшчәнлегенә, Фондның башка органнары тарафыннан каарлар кабул ителүенә һәм аларның үтәлешен тәэмин итүгә, Фонд акчаларын файдалануга, Фондның законнар таләпләрен һәм әлеге Уставны үтәвенә күзәтчелек итә.

8.2. Фондның Попечительләр Советы үз эшчәнлеген жәмәгать башлангычларында башкара.

8.3. Фондның Попечительләр Советы персональ составы, аның Рәисе һәм Рәисе урынбасарлары Гамәлгә куючы тарафыннан раслана. Фондның

Попечительләр Советы Рәисенең һәм аның урынбасарларының вәкаләтләре срокы Фондның Попечительләр Советы вәкаләтләре срокына тәңгәл килә. Фондның Попечительләр Советы Рәисенең һәм аның урынбасарларының вәкаләтләре Гамәлгә куючы тарафыннан вакытыннан алда туктатылырга мөмкин.

8.4. Фондның Попечительләр Советы үзенең күзәтчелек функцияләрен башкару өчен түбәндәгеләргә хокуклы:

Фонд эшчәнлегенә кагылышлы барлык документлар аның өчен ачык булуын һәм Фондның финанс-хужалык эшчәнлегенә тикшерүләр уздыруны таләп итәргә;

әлеге Уставта каралган вәкаләтләр кысаларында Фондның Административ Советының, Башкарма директорының һәм ревизия комиссиясенең эшчәнлегенә күзәтчелек итәргә;

Фондның Административ Советы, Башкарма директоры һәм ревизия комиссиясе кабул итә торган каарларның Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килү-килмөвен тикшереп торырга;

Фондның Административ Советы, Башкарма директоры һәм ревизия комиссиясе кабул итә торган каарларның дөрес үтәлешенә күзәтчелек итәргә;

Фондның Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарын һәм Россия Федерациясенең халықара шартнамәләрен үтәү-үтәмөвен күзәтеп торырга;

Фондның мәлкәтен һәм башка акчаларын файдалануны тикшереп торуны башкарырга;

кирәк булганда, Фондның Административ Советын жыюны таләп итәргә һәм аның утырышы көн тәртибенә тәкъдимнәр кертергә.

8.5. Фондның Попечительләр Советы кирәк булган саен, әмма кимендә елга бер тапкыр жыела. Фондның Попечительләр Советы утырышлары аның Рәисе башлангычы белән чакырыла. Фондның Попечительләр Советын чакыру турындагы тәкъдимнәр шулай ук Фондның Административ Советы Житәкчесе, Фондның Башкарма директоры тарафыннан бирелә ала.

8.6. Фондның Попечительләр Советы утырышы, анда аның өгъзаларының яртысыннан артыгы катнашса, тулы хокуклы була.

Фондның Попечительләр Советы утырышларын аның Рәисе алып бара.

Фондның Попечительләр Советы Рәисе булмаганда, Фондның Попечительләр Советы утырышларын Фондның Попечительләр Советы Рәисе вәкаләт биргән аның урынбасарларының берсе алып бара.

8.7. Фондның Попечительләр Советы каарлары Фондның Попечительләр Советының утырышта катнашучы өгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә һәм Фондның Попечительләр Советы Рәисе тарафыннан имзалана.

8.8. Фондның Попечительләр Советы каары, аның утырышын уздырмыйча гына, читтән торып тавыш бириү юлы (сораштыру уздыру юлы) белән кабул ителергә мөмкин.

Читтән торып тавыш бирү түрүндагы хәбәрнамә тапшырыла торган һәм кабул ителә торган хәбәрләрнең чынбарлыкка туры килүен һәм аларның документ нигезендә раслануын тәэмин итүче почта, телеграф, телетайп, телефон, электрон һәм башка элемтә төрләре ярдәмендә тормышка ашырыла, яисә читтән торып тавыш бирү бюллетенендә (алга таба – бюллетень) күрсәтелгән бюллетень кабул ителә торган датага кимендә 10 көн кала Фондның Попечительләр Советы өгъзасына кул күйдәрып шәхсән тапшырыла.

Хәбәрнамәгә мәжбүри рәвештә көн тәртибенә куелган мәсьәләләр буенча барлык кирәклө документлар, шулай ук көн тәртибе һәм бюллетень теркәлә. Бюллетеньдә аның кайсы вакытка кадәр кабул ителәчәге датасы, ул жибәрелергә тиешле урын күрсәтелә, көн тәртибе, тавыш биругә куелган мәсьәләләр исемлеге, алар буенча каарлар проекты теркәлә.

Хәбәрнамәдә Фондның Попечительләр Советы өгъзаларының тавыш бирү башланганчы барлык кирәклө материаллар һәм мәгълүматлар белән танышуы тәртибе бирелергә тиеш, анда көн тәртибенә естәмә мәсьәләләр керту түрүндагы тәкъдим бирү мөмкинлеге һәм Фондның Попечительләр Советының барлык өгъзаларына тавыш бирү башланганчы үзгәртелгән көн тәртибе түрүнда хәбәр итү мәжбүрилеге күздә тотылыша тиеш.

Фондның Попечительләр Советының читтән торып тавыш бирү юлы белән кабул ителгән каарлары:

Фондның Попечительләр Советының тавыш бирудә катнашучы өгъзалары тавышының гади күпчелеге белән кабул ителә;

Фондның Попечительләр Советы өгъзаларына тавыш бирү йомгакларына хисап рәвешендә читтән торып тавыш бирү нәтиҗәләре түрүндагы беркетмә төзелгәннән соң биш календарь көннән дә соңга калмыйча читтән торып тавыш бирү очен караган тәртиптә тапшырыла.

IX. Фондның Административ Советы

9.1. Фондның Административ Советы Фондка идарә итүче иң югары коллегиаль орган булып тора.

9.2. Фондның Административ Советы үз эшчәнлеген жәмәгать башлангычларында башкара.

9.3. Фондның Административ Советы персональ составы һәм аның Рәисе Гамәлгә куючы тарафыннан раслана. Фондның Административ Советы Рәисенең вәкаләтләре срокы Фондның Попечительләр Советы вәкаләтләре срокына тәңгәл килә. Фондның Попечительләр Советы Рәисенең вәкаләтләре Гамәлгә куючы тарафыннан вакытыннан алда туктатылыша мөмкин.

9.4. Фондның Административ Советының гадәттән тыш компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

Гамәлгә куючыга Фонд уставына үзгәрешләр керту буенча тәкъдимнәр өзөрләү;

Фондның Башкарма директорын вазыйфага сайлау һәм вазыйфадан азат итү;

Фонд эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү, аның мәлкәтен һәм Фонд акчаларын булдыру һәм файдалану принципларын билгеләү;

Фондның органнарын булдыру һәм аларның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату (әлеге Уставта каралган очраклардан тыш);

Фондның ревизия комиссиясе составын раслау, аның вәкаләтләрен һәм эшчәнлек тәртибен билгеләү;

Фондның аудиторлық оешмасын яисә хосусый аудиторын раслау;

Фондның Башкарма директоры тарафыннан бирелгән Фонд бюджетын, аның еллык хисабын һәм еллык бухгалтерлык (финанс) хисабын карап тикшерү һәм раслау;

Фондның Башкарма директоры тарафыннан бирелгән Фонд Дирекциясе штат расписаниесен карау һәм раслау;

Фонд тарафыннан башка юридик затлар төзү һәм (яисә) аларда Фондның катнашпу турындагы каарлар кабул итү;

Фонд филиалларын булдыру һәм вәкиллекләрен ачу, алар турындагы нигезләмәләрне раслау;

законнарда караган очракларда, Фонд тарафыннан башкарыла торган алыш-бирешләрне хуплау.

Фондның Административ Советының гадәттән тыш компетенциясенә кертелгән мәсьәләләре хәл итү өчен Фондның башка органнарына тапшырыла алмый.

9.5. Фондның Административ Советы кирәк булган саен, әмма кимендә елга ике тапкыр жыела. Фондның Административ Советы утырышлары аның Житәкчесе башлангычы белән чакырыла. Фондның Административ Советын чакыру турындагы тәкъдимнәр шулай ук Фондның Попечительләр Советы Рәисе, Фондның Башкарма директоры тарафыннан бирелә ала.

9.6. Фондның Административ Советы утырыши, анда аның әгъзаларының яртысыннан артыгы катнашса, тулы хокуклы була.

Фондның Административ Советы утырышларын аның Рәисе алыш бара.

9.7. Фондның Административ Советы каарлары Фондның Административ Советының утырышта катнашучы әгъзаларының күпчелеге тавышы белән кабул ителә һәм Фондның Административ Советы Рәисе тарафыннан имзалана. Фондның Административ Советының гадәттән тыш компетенциясе мәсьәләләре буенча каарлар Фондның Административ Советының аның утырышында катнашучы әгъзалары тавышларының кимендә өчтөн ике өлешен тәшкил иткән квалификацияле күпчелек тавыш белән кабул ителә.

9.8. Фондның Административ Советы каарлары, Фондның Административ Советының гадәттән тыш компетенциясе мәсьәләләренә кагылышлы каарлар кабул итүдән тыш, утырыш уздырмыйча гына, читтән торып тавыш бирү юлы (сораштыру уздыру юлы) белән кабул ителә ала.

Читтән торып тавыш бирү турындагы хәбәрнамә тапшырыла торган һәм кабул ителә торган хәбәрләрнең чынбарлыкка туры килүен һәм аларның документ нигезендә раслануын тәэмүн итүче почта, телеграф, телетайп, телефон, электрон һәм башка элемтә төрләре ярдәмендә тормышка ашырыла, яисә читтән торып тавыш бирү бюллетенендә (алга таба – бюллетень) күрсәтелгән бюллетень кабул ителә торган датага кимендә 10 көн кала Фондның Административ Советы әгъзасына кул куйдырып шәхсән тапшырыла.

Хәбәрнамәгә мәжбүри рәвештә көн тәртибенә куелган мәсьәләләр буенча барлық кирәклे документлар, шулай ук көн тәртибе һәм бюллетень теркәлә. Бюллетенъдә аның кайсы вакытка кадәр кабул ителәчәге датасы, ул жибәрелергә тиешле урын күрсәтелә, көн тәртибе, тавыш биругә куелган мәсьәләләр исемлеге, алар буенча каарлар проекты теркәлә.

Хәбәрнамәдә Фондның Административ Советы әгъзаларының тавыш бирү башланганчы барлық кирәкле материаллар һәм мәгълүматлар белән танышу тәртибе бирелергә тиеш, анда көн тәртибенә ёстәмә мәсьәләләр керту турындагы тәкъдим бирү мөмкинлеге һәм Фондның Административ Советының барлық әгъзаларына тавыш бирү башланганчы үзгәртелгән көн тәртибе турында хәбәр итү мәжбүрилеге куздә тотылырга тиеш.

Фондның Административ Советының читтән торып тавыш бирү юлы белән кабул ителгән каарлары:

тавыш бирудә катнашучы әгъзаларның күпчелек тавышы белән кабул ителә;

Фондның Административ Советы әгъзаларына тавыш бирү йомгакларына хисап рәвешендә читтән торып тавыш бирү нәтиҗәләре турындагы беркетмә төzelгәннән соң 5 календарь көннән дә соңга калмычча читтән торып тавыш бирү өчен караган тәртиптә тапшырыла.

X. Фондның Башкарма директоры

10.1. Фондның бердәнбер Башкарма органы булып Фондның Башкарма директоры тора.

10.2. Фондның Башкарма директоры вазыйфага Фондның Административ Советы тарафыннан сайлап куела һәм азат ителә.

10.3. Фондның Башкарма директоры белән хезмәт шартнамәсен Фондның Административ Советы Житәкчесе имзалый.

10.4. Фондның Башкарма директоры Фондның эшчәнлегенә агымдагы житәкчелекне гамәлгә ашыра һәм үзенең эшчәнлегендә Гамәлгә куючи, Фондның Попечительләр Советы һәм Фондның Административ Советы алдында хисап tota.

Фондның Башкарма директоры эшчәнлеге аның аппараты – составы Фондның штат расписаниесе нигезендә аның хезмәткәрләреннән торган Фонд дирекциясе тарафыннан тәэмүн ителә.

10.5. Фондның Башкарма директоры:

Фонд исеменнөн ышаныч көгазеннөн башка гына эш йөртө, дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм оешмаларда аның мәнфәгатьләре вәкиле була;

Фонд мәлкәтеннөн аның максатлары һәм бурычлары, Фондның Административ Советы карарлары нигезендә катый рөвештә тиешенчә файдалана;

Фонд исеменнөн шартнамәләр, шул исәптән хезмәт шартнамәләре төзи, ышаныч көгазыләре бирә;

Фондның Административ Советына Фонд дирекциясенең штат расписаниесен карау һәм раслау өчен тапшыра, законнар нигезендә хезмәткәрләрне эшкә кабул итә һәм аларны эштән азат итә, алар арасында хезмәт йөкләмәләрен бүлә;

Фонд дирекциясенең структур бүлекчәләрен төзи, аларның нигезләмәләрен раслый;

үз компетенцияләре чикләрендә боерыклар чыгара һәм Фонд дирекциясенең барлық хезмәткәрләре өчен үтәү мәжбури булган курсәтмәләр бирә;

Фондның Попечительләр Советының, Фондның Административ Советының аларның компетенцияләре чигендә кабул ителгән карарлары үтәлешен тәэммин итә;

Фондның исәбен һәм хисабын алып баруны оештыра;

Фондның Попечительләр Советының һәм Фондның Административ Советының компетенциясенә кертелгән сораулардан тыш, Фонд эшчәnlеге белән бәйле башка мәсьәләләрне хәл итә.

10.6. Фондның Башкарма директоры Фондның Административ Советы тарафыннан билгеләнгән срокларда аңа карауга һәм раслауга кварталлык, еллык хисапларны, еллык бухгалтерлык (финанс) хисабын тапшыра, шулай ук Фондның Попечительләр Советына Фонд эшчәnlеге белән бәйле башка мәсьәләләр буенча мәгълүмат тапшыра.

XI. Фондның ревизия комиссиясе

11.1. Фондның ревизия комиссиясе Фондның финанс-хужалык эшчәnlеген контрольдә тоту өчен төzelә. Фондның ревизия комиссиясе составы, аның компетенциясе һәм эшчәnlек тәртибе Фондның Административ Советы тарафыннан раслана.

XII. Мәнфәгатьләр каршылығы

12.1. Фондның Башкарма директоры, шулай ук Фондның Попечительләр Советы Рәисе һәм өгъзалары, Фондның Административ Советы Житәкчесе һәм өгъзалары, өгәр бу затлар әлеге оешмалар һәм гражданнар белән хезмәт мөнәсәбәтләрендә торса, әлеге оешмаларда катнашучы, кредитор яисә әлеге гражданнар белән якын туганлык

мөнәсәбәтлөрендә торса яисә әлеге гражданнарның кредиторлары булса, Фондның теге яисә бу гамәлләр кылуында, шул исәптән башка оешмалар һәм гражданнар белән алыш-бирешләр башкаруында кызыксынган затлар (алга таба – кызыксынган затлар) дип таныла. Шул ук вакытта әлеге оешмалар яисә гражданнар Фонд өчен товарлар (хезмәтләр) китерүче, Фонд житештерә торган товарлардан (хезмәтләрдән) күпләп файдаланучы булып тора, Фонд тарафыннан тулысынча яисә өлешчө төзелгән мәлкәткә ия була яисә Фондның мәлкәтеннән файдаланудан, аның белән эш итүдән файда алыу мөмкин була.

12.2. Фонд тарафыннан теге яисә бу гамәлләр кылынуда кызыксынганлык кызыксынган затлар һәм Фонд арасында мәнфәгатьләр каршылыгы китереп чыгара.

12.3. Кызыксынган затлар Фонд мәнфәгатьләрен, иң беренче чиратта аның эшчәнлеге максатларына карата, сакларга тиеш һәм Фондның мөмкинлекләреннән файдаланмаска яисә әлеге Уставта каралган максатлардан тыш, башка максатларда файдаланылуына юл куймаска бурычлы.

«Фонд мөмкинлекләре» термины дигәндә, Фонд ия булган мәлкәт, мәлкәти һәм мәлкәти булмаган хокуклар, эшкуарлык өлкәсендәге мөмкинлекләр, Фонд эшчәнлеге һәм аның планнары турындагы аның өчен өhәмияте зур булган мәгълүмат күздә тотыла.

12.4. Әгәр кызыксынган зат Фонд якларның берсе буларак анда катнашкан яки катнашырга ният кылган алыш-бирештә кызыксынган булса, шулай ук әлеге затның һәм Фондның әлеге яисә булачак алыш-бирешкә кагылышлы мәнфәгатьләре башка төрле каршылыкка керсә:

ул үзендә кызыксыну барлыкка килүе хакында алыш-биреш уздыру турындагы карап кабул ителү вакытына кадәр хәбәр итәргә бурычлы;

алыш-биреш Фондның Административ Советы тарафыннан хупланырга тиеш.

12.5. Кызыксынган зат аның тарафыннан Фондка китерелгән зарар күләме өчен Фонд алдында жаваплы була. Әгәр зыян берничә кызыксынган зат тарафыннан салынса, аларның Фонд каршындагы жаваплылыгы берләштерелә.

XIII. Фондны ликвидацияләү

13.1. Фондны ликвидацияләү турындагы каарны кызыксынган затлар гаризасы нигезендә бары суд кына кабул итә ала.

13.2. Фонд түбәндәге очракларда ликвидацияләнергә мөмкин:

әгәр Фондның мәлкәте аның максатларын гамәлгә ашыру өчен житәрлек булмаса һәм кирәkle мәлкәт алу мөмкинлекләре булмаса;

әгәр Фондның максатларына ирешү мөмкин булмаса, ә Фонд эшчәнлеге максатларында тиешле үзgәrtүләрне башкарып булмаса;

Фондның үз эшчөнлегендә әлеге Уставта билгелөнгөн максатларыннан читкә китүе очрагында;

федераль законда каралган башка очракларда.

13.3. Фонд ликвидацияләнгәндә, кредиторлар таләпләрен канәгатьләндерүдән соң калган мөлкәт Фонд нинди мәнфәгатьләрдә төзелгән булса, Фонд уставы буенча шул максатларда тотыла. Эгәр Фондның мөлкәтен файдалану әлеге Устав нигезендә мөмкин булмаса, ул Татарстан Республикасы кеременә әйләнә.

13.4. Фондны ликвидацияләгәндә, барлық документлар (идарә, финанс-хужалык, кадрлар белән бәйле һәм башкалар) дәүләт архивына саклауга тапшырыла.

Документларны тапшыру һәм тәртипкә салу Фонд хезмәткәрләре тарафыннан һәм аның акчасы хисабына башкарыла.

13.5. Фондны ликвидацияләү моның турындағы язу Юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгәннән соң тәмамланган, ә Фонд ябылган дип санала.
